

Dato: 18.08.2021 | Udarbejdet af: Lasse Jesper Pedersen,
Lasse@DN.dk og Therese Goodley Dannisøe Nissen, tgdn@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnødøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Til: **Energistyrelsen**

Hørings svar vedrørende:

Udkast til forslag til lov om projektering og anlæg af en energiø i Nordsøen

Danmarks Naturfredningsforening takker for muligheden for at kommentere på forslaget til 'Lov om projektering og anlæg i Nordsøen'. Udbygning af den danske vindenergi er af afgørende betydning, hvis Danmark skal opfylde sine forpligtelser i Paris-aftalen. Det er også med det udgangspunkt at vi har læst høringsmaterialet. Når det så er sagt, så har vi en række bekymringer i forhold til særligt naturen, som vi mener er relevante at få med i lovforslaget.

Indhold:

Verdensmål.....	1
Klimamæssige konsekvenser.....	2
Miljø- og naturmæssige konsekvenser.....	2
Power to X.....	2
Miljøvurdering.....	2
Klageadgang.....	2
Afsluttende bemærkninger.....	3

Verdensmål

I bemærkningerne til lovforslaget, side 43, beskrives hvordan projektet understøtter FN's Verdensmål nr. 7, 9, 13 og 17. Det undrer imidlertid at man ikke har omtalt det 14. verdensmål: Livet i Havet - al den stund at der jo netop er tale om en hav-vindmøllepark - midt på og i - havet. Uanset om påvirkningen er positiv eller negativ bør det 14. verdensmål nævnes og der bør ligeledes kort redegøres for og beskrives hvilken effekt parken forventes at have på det.

Klimamæssige konsekvenser

DN anerkender grundlæggende at parken vil have en positiv klimaeffekt, men finder det problematisk at man på side 50 i bemærkningerne bl.a. skriver at parken ikke vil have "klimamæssige konsekvenser af varig karakter". Det er ikke korrekt. Det konstruktions (herunder produktion af cement, råstofudvinning, frigivelse af CO₂ til vandsøjlen ifm. etableringen mv.) 'koster' er ganske vist en engangsudledning, men drivhusgasserne bliver i atmosfæren mange år fremover. For at kunne vurdere projektet i forhold til andre projekter (tættere på land, andre teknologier osv.) er det afgørende at man ikke bare sætter udledningen til "nul". Det er et kompliceret regnestykke, men som minimum bør nævnes og senere redegøres for ifm. de kommende miljøundersøgelser. Her bør man også beskrive hvornår parken klimamæssigt forventes at være "betalt tilbage".

I det sammenfattende skema side 56 har man desuden undladt at beskrive de klimamæssige konsekvenser/påvirkninger. Som redegjort for herover, så kan man ikke blot betragte disse som ikke eksisterende, positive som negative, og derfor bør de også sammenfattes her.

Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Det er positivt at man forholder sig til, at der skal afgraves sand i forventeligt meget store mængder, og at det vil betyde tab af havbund og at hydrologien kan ændre sig. Det er vigtigt at vi får beskrevet dette ordentligt i en kommende miljøundersøgelse. Ofte kommer man automatisk til at betragte kunstige rev som havende en positiv effekt på havmiljøet da der ofte indfinder sig mere (synligt) liv her end tidligere, en her er det vigtigt at understrege at et menneskeskabt rev sådan et sted, er at betragte som et fremmedelement i den havbundstype. Alle havbundstyper har i udgangspunktet sin ret og rolle i de naturlige økosystemer de indgår i. Man må heller ikke glemme at kunstige rev også kan blive 'stoppested' for potentielt invasive arter.

Power to X

Det bør også nævnes at den producerede el fra energioen og tilhørende vindmølleparker så vidt muligt føres i land. Der har været tale om at brintproduktion og PtX-anlæg kunne placeres ude på havet, men disse bør i stedet placeres på land, tæt på store fjernvarmemarkeder. I fremtiden er denne slags synergier afgørende for at vi kan reducere et kraftigt stigende energibehov og det virker i øvrigt åbenlyst at overskudsvarmen bør udnyttes. Størrelsen af øen bør derfor dimensioneres efter at disse anlæg ikke ligger på øen. Ud over at dette efter alt at dømme også vil være billigere, så er det alt andet lige også en fordel for naturen i havet.

Miljøvurdering

Det fremgår at man indledningsvist vil starte med at bygge de første 3 GW. Det er i udgangspunktet helt uproblematisk set fra voers siden, men det der er vigtigt for Danmarks Naturfredningsforening er at det ikke betyder at man laver en miljøvurdering af en 3 GW park, hvis hele projektets økonomi og relevans afhænger af at man i fremtiden vil udvide til 10 GW. I så fald bør og skal hele projektet miljøvurderes fra starten af. Dette er nødvendigt både for at give et retvisende billede, men også for at man samlet set kan finde den bedste løsning for alle - herunder naturen.

Klageadgang

DN bemærker indledningsvist at lovforslaget ved Klima, energi- og forsyningsministeren generelt fratager offentligheden mulighed for at klage (lovforslagets §11-13). Det vedrører bl.a. klager over screenings-afgørelser, klageadgangen for råstofindvinding (§20 i lov om råstoffer), klageadgang ifm. sand til energioen (§12) og klager over museumsloven (§4 i museumsloven). Der kan hverken klages til ministeren

eller anden administrativ myndighed. Det undrer også i den forbindelse at beslutningskompetance vedrørende åbenlyse miljøspørgsmål rykkes fra Miljøministeren til Klima-, Energi- og Forsyningsministeren og vi efterspørger i den forbindelse en god begrundelse herfor?

DN har fuld forståelse for at man ønsker at rydde så mange sten af vejen som muligt for at sikre projektets fremdrift, særligt i disse tider, men klagemuligheden eksisterer i høj grad for at vi i fællesskab kan sikre at loven overholdes. Det burde være i alles interesse, da der som bekendt kun kan klages over retlige forhold. DN ser det også som et generelt demokratisk problem, hvis man fratager div. Interessenter muligheden for at klage. At argumentere for, at alle kan afprøve en afgørelse ved en domstol er jo generelt ikke en mulighed for hverken privatpersoner, foreninger eller organisationer. Vi appellerer derfor til at man genovervejer denne beslutning. Eksempelvis kunne man tildele projektet en form for særstatus i samfundets interesse, og beslutte at fremskynde behandling af eventuelle klager der måtte komme.

En anden måde at begrænse antallet af eventuelle klager ville være at sørge for ordentlig og reel inddragelse af særlige interessenter undervejs. At man fratager civilsamfundet adgangen til at klage, fordrer ikke ligefrem en god process.

Afsluttende bemærkninger

Med de omfattende ambitioner og store arealer der skal bruges til havvind i Danmark (og resten af verden) i fremtiden, vil der højst sandsynligt ske et stort pres på havnaturen. Derfor bør der i forbindelse med etableringen af en så indgribende konstruktion ikke blot tænkes i at undgå eller minimere skadelige påvirkninger, men også i om parkerne og konstruktionen af dem på den ene eller anden måde kan "levere noget tilbage til naturen" i tilknytning til eller udenfor anlægsområdet. Eksempelvis kunne man for at afbøde det samlede kumulative pres, se på kompenserende initiativer såsom at reducere eller forbyde udvalgte andre aktiviteter i et område nær konstruktionen.

På vegne af,
Danmarks Naturfredningsforening

Lasse Jesper Pedersen
Tlf: 31193234, mail: lasse@dn.dk
Klima- og Energipolitisk Seniorrådgiver
Danmarks Naturfredningsforening